

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา วิชาการ สาขาสังคมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ และ ศึกษาปัญหาอุปสรรค ตลอดจนเสนอแนะแนวทางพัฒนาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการให้มีบทบาท ตามทฤษฎีของวินสตันและคณะอย่างเหมาะสมกับสาขาสังคมศาสตร์

ในการวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผล การวิเคราะห์ข้อมูลในรูปความเรียง และตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผลการวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาสังคมศาสตร์ใน มหาวิทยาลัยของรัฐตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ นั้น จะใช้ทฤษฎีของวินสตันและคณะ เป็น แนวในการวิเคราะห์แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยเน้นบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา 4 ด้าน คือ
 - 2.1 บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา
 - 2.2 บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา
 - 2.3 บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา
 - 2.4 บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน
3. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาสังคมศาสตร์ เป็นการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษา
4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

5. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา
วิชาการ

1. สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 2 กลุ่ม
ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษา โดยจำแนกตามที่ตั้งสถาบันว่าอยู่ใน
ส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคนั้น ผู้วิจัยแสดงไว้ในตารางที่ 3 โดยสรุปสภาพภาพให้เห็นลักษณะ
เด่นชัด

ตารางที่ 3 สภาพภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 3 สถานภาพของอาจารย์มหาวิทยาลัยจำนวนตามส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

	ส่วนกลาง				ส่วนภูมิภาค									
	กรุงเทพมหานคร		รวม		เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		ใต้					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
สถานภาพคณาจารย์ตามส่วนกลาง	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	รวม			
อาจารย์สอนตามมหาวิทยาลัย	94	40.34	68	29.19	162	69.53	34	14.59	11	4.72	28	11.16		
รวม	94	40.34	68	29.19	162	69.53	34	14.59	11	4.72	28	11.16		
เงินอาจารย์มหาวิทยาลัย														
ขั้นที่ 1	21	17.50	27	34.18	48	24.12	12	27.91	5	33.33	5	19.23	70	24.73
ขั้นที่ 2	30	25.00	18	22.78	48	24.12	11	25.58	3	20.00	6	23.08	68	24.03
ขั้นที่ 3	33	27.50	12	15.19	45	22.61	8	18.60	3	20.00	6	22.08	62	21.91
ขั้นที่ 4	36	30.00	22	27.85	58	29.15	12	27.91	4	28.67	9	34.61	83	29.33
รวม	120	100.00	79	100.00	199	100.00	43	100.00	15	100.00	26	100.00	283	100.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	ส่วนกลาง						ส่วนภูมิภาค							
	กรุงเทพฯ						เหนือ		ตะวันออกเฉียงเหนือ		ใต้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ส่วนกลางที่ควบคุมโดยส่วนกลาง	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ระหว่าง 1-5 ปี	3	3.19	5	7.35	8	4.94	3	8.82	-	-	-	-	11	4.72
ระหว่าง 6-10 ปี	9	9.58	9	13.24	18	11.11	5	14.71	8	72.73	13	50.00	44	18.88
ระหว่าง 11-15 ปี	22	23.40	21	30.88	43	26.54	1	2.94	1	9.09	7	26.92	52	22.32
ระหว่าง 16-20 ปี	26	27.66	3	4.41	29	17.90	18	52.94	1	9.09	5	19.23	53	22.75
ระหว่าง 21-25 ปี	18	19.15	12	17.65	30	18.52	2	5.88	1	9.09	1	3.85	34	14.59
ระหว่าง 26-30 ปี	16	17.02	18	26.47	34	20.99	5	14.71	-	-	-	-	39	16.74
รวม	94	100.00	68	100.00	162	100.00	34	100.00	11	100.00	28	100.00	233	100.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

	ส่วนกลาง						ส่วนภูมิภาค							
	กรุงเทพมหานคร		นนทบุรี		รวม		นนทบุรี		เชียงใหม่		ภูเก็ต			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
นักศึกษาระดับปริญญาตรี	-	-	2	2.94	2	1.23	-	-	-	-	-	-	2	0.88
นักศึกษาระดับปริญญาโท	19	20.21	7	10.29	28	16.05	18	52.94	-	-	18	69.23	62	26.61
นักศึกษาระดับปริญญาเอก	52	55.32	48	70.59	100	61.73	9	26.47	-	-	5	19.23	114	48.92
นักศึกษาระดับปริญญาเอก	23	24.47	10	14.71	33	20.37	7	20.59	9	81.82	2	7.69	51	21.89
นักศึกษาระดับปริญญาเอก	-	-	1	1.47	1	0.62	-	-	2	18.18	-	-	3	1.29
มากกว่า 51 คน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3.85	1	0.43
รวม	94	100.00	68	100.00	162	100.00	34	100.00	11	100.00	26	100.00	233	100.00

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า สถานภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา วิชาการที่ออกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 233 คน จำแนกเป็นภาคกลาง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 69.53 ภาคเหนือ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 14.59 ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.72 และภาคใต้ จำนวน 26 คน คิดเป็น ร้อยละ 11.16 จำแนกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 70 คน คิดเป็น ร้อยละรวม 24.73 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละรวม 24.03 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละรวม 21.91 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละรวม 29.33 ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็น ร้อยละรวม 4.72 ระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละรวม 18.88 ระหว่าง 11-15 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละรวม 22.32 ระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละรวม 22.75 ระหว่าง 21-25 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละรวม 14.59 และระหว่าง 26-30 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละรวม 16.74 มีนิสิตนักศึกษาในความ ดูแล ระหว่าง 1-10 คน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละรวม 0.86 ระหว่าง 11-20 คน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละรวม 26.61 ระหว่าง 21-30 คน จำนวน 114 คน คิดเป็น ร้อยละรวม 48.92 ระหว่าง 31-40 คน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละรวม 21.89 ระหว่าง 41-50 คน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละรวม 1.29 และมากกว่า 51 คน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละรวม 0.43

2. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการศึกษา

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการศึกษาได้แบ่งไว้ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา (2) ด้านการพัฒนาทัศนคติของนิสิตนักศึกษา (3) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา (4) ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน ได้แสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 4-7 นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ของแบบสอบถามประมวลเข้ากับผลจากแบบสัมภาษณ์ไว้ในตอนที่ ๓ ของแต่ละตารางด้วย

2.1 บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาศึกษากับนิสิตนักศึกษา โดยจำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่ามีการปฏิบัติบทบาทใดบ้าง ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ (75:50) ของความคิดเห็น

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาศึกษากับนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา

ข้อ	บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	ร้อยละ		ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		อาจารย์	นักศึกษา	
1	แนะนำและกระตุ้นให้ทัศนคติของนิสิตนักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา	97.42	66.58	*
2	กำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการของนิสิตนักศึกษาเป็นหลัก	85.84	63.77	*
3	อธิบายให้ทัศนคติของนิสิตนักศึกษาเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา	77.25	57.90	*
4	ร่วมวางแผนการศึกษา กับนิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิต	74.67	40.56	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	ร้อยละ		ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		อาจารย์	นักศึกษา	
5	อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร สาขาวิชาที่ศึกษา	89.69	68.11	*
6	แนะนำลักษณะรายวิชาในสาขาวิชาที่ศึกษาก่อนที่ นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียน	74.25	49.23	
7	แนะนำแนวทางการประกอบอาชีพในสาขาวิชา ที่นิสิตนักศึกษาศึกษาอยู่	85.83	45.15	
8	แนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อในระดับสูง	93.99	42.85	
9	แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งนิสิตนักศึกษาควรทราบอย่างชัดเจน	76.39	51.02	*
10	แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียน เรียนและปฏิทินการศึกษาให้นักศึกษาทราบ อย่างชัดเจน	72.10	48.72	
11	แนะนำการเพิ่มทุนประสบการณ์ด้านวิชาการใน สาขาวิชาที่ศึกษา	81.97	39.79	
12	แนะนำทักษะที่เหมาะสมกับสาขาที่ศึกษา	74.24	43.11	
13	อธิบายให้นักศึกษาทราบถึงคุณลักษณะที่พึง ประสงค์กับสาขาที่ศึกษา	78.97	55.61	*
14	ให้คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียน ของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง	99.14	71.17	*

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	ร้อยละ		ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		อาจารย์	นักศึกษา	
15	กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	75.96	36.98	
16	แนะนำวิธีการเรียน การค้นคว้าด้วยตนเอง ในระดับอุดมศึกษา	90.99	56.63	*
17	แนะนำในการปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่ เปลี่ยนแปลงไป	88.84	51.79	*

*ผ่านเกณฑ์ที่ถือว่าปฏิบัติ

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษาสูงสุดอันดับแรกคือ ให้คำปรึกษา และตกเดือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง (ร้อยละ 99.14) รองลงมา คือ แนะนำและกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา (ร้อยละ 97.42) และปฏิบัติบทบาทด้านอื่นอันดับต่ำสุด คือ แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนและปฏิทินการศึกษาให้นิสิตนักศึกษาทราบอย่างชัดเจน (ร้อยละ 72.10) รองลงมาคือ แนะนำทักษะที่เหมาะสมกับสาขาที่ศึกษา (ร้อยละ 74.24)

สำหรับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่า ปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ ให้คำปรึกษาและตกเดือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง (ร้อยละ 71.17) รองลงมาคือ อธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา (ร้อยละ 68.11) และรับรู้บทบาทด้านอื่นอันดับต่ำสุดคือ กระตุ้นให้

นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 36.98) รองลงมาคือ
แนะนำการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านวิชาการในสาขาวิชาที่ศึกษา (ร้อยละ 39.79)

มีประเด็นที่น่าสนใจเกิดคือ อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่า ปฏิบัติบทบาท
ด้านนี้สูง ซึ่งสอดคล้องกับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าปฏิบัติ
บทบาทด้านนี้สูงเช่นกัน คือ ให้คำปรึกษาและซักถามเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษา
ลดต่ำลง (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 99.14 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 71.17)



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

2.2 บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา โดยจำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า มีการปฏิบัติบทบาทใดบ้างตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ (70:50) ของความคิดเห็น

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ข้อ	บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา	ร้อยละ		ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		อาจารย์	นักศึกษา	
18	อาจารย์ที่ปรึกษามีแบบฟอร์มให้นิสิตนักศึกษากรอก ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนกิจกรรมและสภาพส่วนตัว	75.97	51.53	*
19	อาจารย์ที่ปรึกษาใช้ข้อมูลที่นิสิตนักศึกษากรอกมา ประกอบการให้คำปรึกษาเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ	79.40	40.56	
20	อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินผลการศึกษาในแต่ละ ภาคการศึกษาร่วมกับนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล	49.36	32.65	
21	กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจด้วย ตนเอง	96.57	71.93	*
22	อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาร่วมกัน วิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะใน การเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	49.36	27.80	
23	ในการให้คำปรึกษาเน้นในเรื่องวิชาการมากกว่า การพัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านอื่น ๆ	57.08	44.86	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา	ร้อยละ		ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		อาจารย์	นักศึกษา	
24	มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาใน ด้านต่าง ๆ	38.19	26.53	
25	ส่งเสริมนิสิตนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดีเพื่อ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในสาขาวิชาที่ศึกษา	84.12	64.28	*
26	ช่วยนิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ในการดำรงชีวิตและการช่วยเหลือสังคม	71.24	39.54	
27	อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา ในด้านบุคลิกภาพ	84.55	80.61	*
28	อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา ในด้านตรงต่อเวลา	92.27	76.53	*
29	อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา ในด้านความรับผิดชอบ	94.42	84.18	*
30	อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา ในด้านการใช้ภาษาไทย	74.68	72.70	
31	ตั้งเดือนหรือนำแนวทางที่เหมาะสมเมื่อพบ ข้อบกพร่องของนิสิตนักศึกษา	85.84	73.21	*
32	อาจารย์ที่ปรึกษามั่นทกการให้คำปรึกษาและมี การประเมินเพื่อนำไปพัฒนานิสิตนักศึกษา	34.76	40.05	

*ผ่านเกณฑ์ที่ถือว่าปฏิบัติ

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษาสูงสุดเป็นอันดับแรกคือ กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง (ร้อยละ 96.57) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 94.42) และปฏิบัติบทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษามั่นทนการให้คำปรึกษาและมีการประเมินเพื่อนำไปพัฒนานิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 34.76) รองลงมาคือ มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ (ร้อยละ 38.19)

สำหรับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 84.18) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ (ร้อยละ 80.61) และรับรู้บทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ (ร้อยละ 26.53) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ร้อยละ 27.80)

มีประเด็นที่น่าสนใจ เกิด คือ อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูง ซึ่งสอดคล้องกับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงเช่นกัน คือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 94.42 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 84.18) และอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้ต่ำเช่นกัน คือ มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 38.19 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 26.53)

2.3 บทบาทด้านการปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา โดยจำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่ามีการปฏิบัติบทบาทใดบ้างตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ (75:50) ของความคิดเห็น

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา

ข้อ	บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา	ร้อยละ		ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		อาจารย์	นักศึกษา	
33	กำหนดตารางเวลาที่แน่นอนในการให้นิสิตนักศึกษา เข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	48.07	51.27	
34	อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีการพบปะกัน อย่างสม่ำเสมอในแต่ละภาคการศึกษา	63.09	31.38	
35	อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลง ร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำปรึกษาและ ไม่ให้คำปรึกษา	28.33	25.25	
36	อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้ นิสิตนักศึกษากรอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา	11.59	21.43	
37	มีการนัดพบนิสิตนักศึกษาในความดูแลอย่างไม่เป็น ทางการในโอกาสพิเศษ	77.68	43.36	
38	ติดตามและสอบถามเรื่องเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา เมื่อครั้งที่ผ่านมาก่อนการให้คำปรึกษาในเรื่องต่อไป	60.08	37.50	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา	ร้อยละ		ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		อาจารย์	นักศึกษา	
39	สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ	98.71	82.65	*
40	อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เน้นเรื่องวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว	99.14	68.62	*
41	เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อจูงใจให้นิสิตศึกษามาขอคำปรึกษา	95.28	61.98	*

*ผ่านเกณฑ์ที่ถือว่าปฏิบัติ

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษาสูงสุดเป็นอันดับแรกคือ อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เน้นเรื่องวิชาการเพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 99.14) รองลงมาคือ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (ร้อยละ 82.65) และปฏิบัติบทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษากรอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (ร้อยละ 11.59) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา (ร้อยละ 28.33)

สำหรับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (ร้อยละ 82.65) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาคุศุศอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เห็นเรื่องวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 68.62) และรับรู้บทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษากรอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (ร้อยละ 21.43) รองลงมาคืออาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา (ร้อยละ 25.25)

มีประเด็นที่น่าสังเกต คือ อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูง ซึ่งสอดคล้องกับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงเช่นกัน คือ อาจารย์ที่ปรึกษามักคุศุศอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เห็นวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 99.14 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 68.62) และสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 98.71 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 82.65)

ส่วนประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้ต่ำเช่นกัน คือ อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษากรอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 11.59 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 21.43) และอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 28.33 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 25.25)

2.4 บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน เมื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา โดยจำแนกตามสถานที่ตั้งของสถาบัน ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า มีการปฏิบัติบทบาทใดบ้างตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ (75:50) ของความคิดเห็น

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน

ข้อ	บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและ ประสานงาน	ร้อยละ		ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		อาจารย์	นักศึกษา	
42	ข้อมูลใดที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบได้ อาจารย์จะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว	92.27	50.00	*
43	อาจารย์ที่ปรึกษาประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง	84.12	48.46	
44	อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล	84.12	57.14	*
45	เรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล	94.85	66.83	*
46	ติดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน หากพบว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในวิชาที่เรียน	74.25	42.60	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและ ประสานงาน	ร้อยละ		ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		อาจารย์	นักศึกษา	
47	อาจารย์ที่ปรึกษาพยายามใช้ทรัพยากรใน มหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด ศูนย์แนะนำ ฯลฯ ในการพัฒนานิสิตนักศึกษา	68.67	41.32	
48	ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความสนใจของนิสิตนักศึกษา เพื่อสร้างเสริม ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต	57.51	32.65	
49	อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาใน ความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตนักศึกษา ลงทะเบียนเรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตาม และประสานงาน	56.65	41.32	

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่
ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานสูงสุดเป็น
อันดับแรก คือ ปรึกษานิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล
(ร้อยละ 94.85) รองลงมาคือ ข้อมูลที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบได้
อาจารย์จะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว (ร้อยละ 92.27) และปฏิบัติ
บทบาทด้านอื่นอันดับต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์
ประจำวิชาที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน
(ร้อยละ 56.65) รองลงมาคือ ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความ

สนใจของนิสิตนักศึกษาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต (ร้อยละ 57.51)

สำหรับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรก คือ เรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 66.83) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 57.14) และรับรู้บทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความสนใจของนิสิตนักศึกษาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต (ร้อยละ 32.65) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน (ร้อยละ 41.32)

มีประเด็นที่น่าสังเกตคือ อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูง ซึ่งสอดคล้องกับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงเช่นกัน คือ เรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 94.85 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 66.83)

ส่วนประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้ต่ำเช่นกัน คือ อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตศึกษาลงทะเบียนเรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 58.65 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 41.32) และช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความสนใจของนิสิตนักศึกษาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 57.51 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 32.65)

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิสาการที่จำเป็นต้องเน้นสำหรับนิสิตนักศึกษา สาขาสังคมศาสตร์
 นอกจากนี้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จำเป็นต้องเน้นสำหรับนิสิตศึกษาด้าน
 สังคมศาสตร์ ผู้วิจัยได้ประมวลมาจากแบบสอบถามปลายเปิดของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้ความ
 คิดเห็นในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านหลักสูตร

1. อาจารย์ที่ปรึกษาดังศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะให้คำปรึกษา
 และในการให้คำปรึกษาดังให้ให้นิสิตนักศึกษาสามารถตัดสินใจด้วยตนเอง
2. อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องให้ความเข้าใจกับนิสิตนักศึกษาในด้านเป้าหมายของ
 หลักสูตร และการเลือกวิชาเรียนให้สอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร ความหนัก และงานใน
 อนาคต

ด้านวิธีการเรียนการสอน

1. อาจารย์ที่ปรึกษาดังเน้นในเรื่องการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฝึกฝนทักษะ
 การใฝ่รู้ใฝ่มากขึ้น เน้นให้ความสำคัญของแหล่งข้อมูล เช่น ห้องสมุด
2. อาจารย์ที่ปรึกษาดังอธิบายจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนแต่ละวิธี เช่น
 เป็นวิชาที่ต้องจำหรือเป็นวิชาที่ต้องทำความเข้าใจ กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสตอบโต้
3. อาจารย์ที่ปรึกษาเน้นให้นิสิตนักศึกษาตระหนักในเนื้อหาวิชามากกว่าตัว
 อาจารย์ผู้สอน

4. อาจารย์ที่ปรึกษาดังติดตามการเรียนของนิสิตนักศึกษา โดยเน้นการเข้า
 ขึ้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการปรับตัวของนิสิตนักศึกษา

1. อาจารย์ที่ปรึกษาดังให้คำแนะนำและทัศนคติที่ถูกต้องในการดำรงชีวิตแก่นิสิต
 นักศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

2. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องแนะนำให้นักศึกษาสามารถแบ่งเวลาระหว่างการเรียน กิจกรรม และการคบเพื่อน
3. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องแนะนำวิธีการปรับตัวในการเรียนกับเพื่อน ให้รู้จักการทำงานเป็นทีม และการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
4. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องแนะนำให้นักศึกษารู้จักระเบียบและสังคมของสถาบัน

ด้านการศึกษาค้นคว้า

1. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องแนะนำ ชี้แนะ ชักจูง และหาแหล่งข้อมูลในเรื่องสถาบัน สาขา และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า เช่น คุณสมบัติหรือเกณฑ์ที่จำเป็น และให้นักศึกษาวางเป้าหมายชีวิตทั้งการตัดสินใจเรียนต่อหรือการเลือกสาขาที่จะศึกษาค้นคว้า
2. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องทำความเข้าใจกับนักศึกษา ถ้าต้องการศึกษาค้นคว้าเลือกเรียนวิชาอะไรและเตรียมตัวอย่างไร ควรเพิ่มทักษะด้านไหนที่จำเป็น
3. ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถแนะนำด้านนี้ได้ ควรส่งต่อไปสู่ผู้ที่มีความสามารถ

ด้านการหางานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา

1. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเน้นในเรื่องการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การทำงาน เช่น ความรับผิดชอบ มารยาทในสังคม บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในสาขาวิชา
2. อาจารย์ที่ปรึกษากระตุ้นให้นักศึกษามีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ เพื่อวางแผนการเรียนให้สอดคล้องกับอาชีพ
3. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องหาข้อมูลในเรื่องแหล่งงาน วิธีการคัดเลือก

ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ

1. อาจารย์ที่ปรึกษาต้องแสดงตัวให้เป็นตัวอย่างในการรักษาจรรยาบรรณ เน้นในเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต จริยธรรม คุณธรรม และประโยชน์ส่วนรวม

2. อาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะเรื่องจรรยาบรรณควบคู่ไปกับความรู้ด้านวิชาชีพ
ปลูกฝังอย่างสม่ำเสมอ

3. ให้นำคิดและคำนิยามที่ถูกต้องกับวิชาชีพ

ด้านลักษณะของนิสิตนักศึกษา

1. อาจารย์ที่ปรึกษาดึงเน้นในเรื่องการตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ โดยปฏิบัติ
คนเป็นแบบอย่าง

2. อาจารย์ที่ปรึกษาคอยชี้แนะในด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง

3. อาจารย์ที่ปรึกษาดึงเน้นมีความใกล้ชิด เพื่อชี้แนะลักษณะที่เด่น หรือลักษณะที่
ควรปรับปรุง

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษา

1. อาจารย์ที่ปรึกษาดึงเน้นมีลักษณะที่ให้ความเป็นกันเอง สร้างความศรัทธาให้นิสิต
นักศึกษาไว้วางใจ กระตุ้นให้กล้าแสดงความคิดเห็น ทั้งด้านวิชาการและเรื่องส่วนตัว

2. อาจารย์ที่ปรึกษาดึงเน้นเป็นผู้ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน

3. อาจารย์ที่ปรึกษาดึงเน้นสนใจให้ความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง และสร้างกระบวนการ
เรียนรู้ซึ่งกันและกัน

4. อาจารย์ที่ปรึกษาดึงเน้นใกล้ชิดกับนิสิตนักศึกษา เสียสละเวลาเข้าร่วมกิจกรรม
หรือการพบปะกันอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3. ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ผู้วิจัยได้แบ่งไว้เป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ แสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 13 ส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้ารับการให้คำปรึกษา แสดงผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 8

3.1 ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		ค่าเฉลี่ยรวม
	กรุงเทพฯ	เหนือ	ตะวันออก	ใต้	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
1 ผู้บริหารระดับสูงที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิชาการ ไม่ให้ความสำคัญและสนับสนุนการให้คำปรึกษาวิชาการ	13.05	5.88	27.27	34.62	20.21
2 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถทำหน้าที่ให้คำปรึกษาได้เต็มที่ ด้วยภารกิจอื่น	49.19	47.06	54.55	42.31	48.28
3 มหาวิทยาลัยไม่ส่ง/ไม่จัดอบรมทักษะการให้คำปรึกษากับ อาจารย์ที่ปรึกษา	17.75	17.65	45.45	38.46	29.82
4 อาจารย์ที่ปรึกษาขาดข้อมูล เทคนิค และประสบการณ์ในการให้ คำปรึกษาวิชาการ	30.74	44.12	45.45	61.54	45.46
5 ขาดงบประมาณเพื่อจัดทำอุปกรณ์ในการให้คำปรึกษาวิชาการ	24.86	32.35	36.36	46.15	34.93
6 อาจารย์ที่ปรึกษาที่นิสิตนักศึกษาในความดูแลมากเกินไป	41.82	20.59	45.45	42.31	37.54

ตารางที่ 8 (ต่อ)

	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		ค่าเฉลี่ย รวม
	กรุงเทพฯ	เหนือ	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ใต้	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
7 งานให้ค่าปรึกษาวิชาการไม่ได้รับการยอมรับให้เพิ่มผลงานของ อาจารย์	51.04	23.53	63.64	73.08	52.82*
8 การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่มีประสิทธิภาพเพราะ ขาดแรงจูงใจในด้านรางวัล หรือผลตอบแทน	23.31	32.35	27.27	30.77	28.43
9 นิสิตนักศึกษาเรื่องคำแนะนำของรุ่นพี่หรือเพื่อนในการเลือกวิชา เรียนมากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษา	80.34	82.35	72.73	61.54	74.24*
10 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถรู้จักนิสิตนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง เพราะไม่มีโอกาสได้สอนนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล	46.43	55.88	45.45	46.15	48.48
11 ขาดการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	59.17	79.41	90.91	69.23	74.68*
12 สถาบันไม่มีนโยบายและวิธีการดำเนินงานในการให้ ค่าปรึกษาที่ชัดเจน	39.62	38.24	54.55	53.85	46.57
13 สถาบันไม่มีการกำหนดหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการไว้ อย่างชัดเจน	36.68	20.59	18.18	50.00	31.36
14 ตามความคิดเห็นของท่านอาจารย์ทุกคนจำเป็นต้องเป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	53.45	61.76	45.45	57.69	54.59*

*ถือว่าเป็นปัญหาและอุปสรรค

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่
ปรึกษาวិชาการค่าเฉลี่ย รวมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีค่าร้อยละสูงสุด คือ ข้อ 11
ขาดการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 74.68 รองลงมาคือ ข้อ
9 นิสิตนักศึกษาเชื่อคำแนะนำของรุ่นพี่หรือเพื่อนในการเลือกวิชาเรียนมากกว่าอาจารย์ที่
ปรึกษา ร้อยละ 74.24 ข้อ 14 ตามความคิดเห็นของท่านอาจารย์ทุกคนจำเป็นต้องเป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ร้อยละ 54.59 และข้อ 7 งานให้ค่าปรึกษาวิชาการไม่ได้รับการ
ยอมรับให้เป็นผลงานของอาจารย์ ร้อยละ 52.82



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

3.2 ปัญหาและอุปสรรคในการเข้ารับการให้คำปรึกษา

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้ารับการให้คำปรึกษา

ปัญหาและอุปสรรคในการเข้ารับการให้คำปรึกษา	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		ค่าเฉลี่ยรวม
	กรุงเทพฯ	เหนือ	ตะวันออก	ใต้	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
1 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาเพียงพอที่จะพินิจนิสิตนักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	53.98	49.15	64.29	43.48	52.73*
2 อาจารย์ที่ปรึกษาขาดข้อมูล เทคนิค และประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาวิชาการ	19.79	22.03	28.57	21.74	23.03
3 อาจารย์ที่ปรึกษามิพินิจนิสิตนักศึกษาในความดูแลมากเกินไป	32.84	27.12	28.57	34.78	30.83
4 สถานที่ในการพบเพื่อขอคำปรึกษาวิชาการมีบรรยากาศไม่เหมาะสม	23.04	22.03	35.71	15.22	24.00
5 อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการขาดความเข้าใจรายละเอียดของรายวิชาในหลักสูตรการเรียนการสอน	18.20	15.25	7.14	32.61	18.30
6 อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความเข้าใจระบบการลงทะเบียนเรียน	14.26	6.78	7.14	15.22	10.85
7 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมเสริมหลักสูตร	13.74	20.34	14.29	4.35	13.18
8 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษา	28.97	27.12	-	19.57	18.92
9 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้จัดการวางแผนเข้าพบพินิจนิสิตนักศึกษา	50.02	52.54	64.29	58.70	56.39*
10 ขาดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา	75.69	74.58	57.14	71.74	69.79*



ตารางที่ 9 (ต่อ)

	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		ค่าเฉลี่ยรวม
	กรุงเทพฯ	เหนือ	ตะวันออก	ใต้	
ปัญหาและอุปสรรคในการเข้ารับการให้คำปรึกษา			เฉลี่ยเหนือ		
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
11 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีพอที่จะคำปรึกษาให้นักศึกษา เข้ามาขอรับคำปรึกษา	13.64	20.34	7.14	17.39	14.63
12 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ใช้เวลาหรือโอกาสสนิสนักศึกษาในการ คิดและตัดสินใจ	13.32	32.20	7.14	15.22	16.97
13 อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความกระตือรือร้นในหน้าที่การให้ คำปรึกษา	26.63	32.20	28.57	26.09	28.37
14 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีความรู้กว้างไกล ไม่ทันเหตุการณ์ ไม่ทันสมัย	7.99	5.08	7.14	6.52	6.69

*ถือว่า เป็นปัญหาและอุปสรรค

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ปัญหาและอุปสรรคของนิสิตนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยรวมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่มีค่าร้อยละสูงสุดคือ ข้อ 10 ขาดกิจกรรมที่ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาชีพการกับนิสิตนักศึกษา ร้อยละ 69.79 รองลงมาได้แก่ ข้อ 9 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้จัดตารางการเข้าพบให้นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 56.39 และข้อ 1 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาเพียงพอที่จะให้นิสิตนักศึกษาเข้าพบเพื่อขอ คำปรึกษา ร้อยละ 52.73

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้แบ่งไว้ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา (2) ด้านการพัฒนา นิสิตนักศึกษา (3) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา (4) ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน โดยแสดงผลการวิเคราะห์ไว้ใน ตารางที่ 10-13

4.1 บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบค่าร้อยละระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับบทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา

ข้อ	บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	ส่วนกลาง			ส่วนภูมิภาค		
		อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา	ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ	อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา	ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		ร้อยละ	ร้อยละ	*	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	แนะนำและกระตุ้นใต้นิสิตนักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมาย ของตนเองในการศึกษา	96.33	62.24	*	96.97	78.23	*
2	กำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษาโดยคำนึงถึง ความต้องการของนิสิตนักศึกษาเป็นหลัก	86.88	61.94	*	88.01	71.21	*
3	อธิบายใต้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการ ปฏิบัติเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา	82.67	53.37	*	69.88	67.35	
4	ร่วมวางแผนการศึกษากับนิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับ เป้าหมายของชีวิต	70.66	40.44		76.64	39.48	
5	อธิบายใต้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร สาขาวิชาที่ศึกษา	87.53	62.63	*	93.43	80.18	*

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	ส่วนกลาง			ส่วนภูมิภาค		
		อาจารย์	นิสิต	ผ่านเกณฑ์	อาจารย์	นิสิต	ผ่านเกณฑ์
		ปรึกษา	นักศึกษา	ถือว่า ปฏิบัติ	ปรึกษา	นักศึกษา	ถือว่า ปฏิบัติ
		ร้อยละ	ร้อยละ		ร้อยละ	ร้อยละ	
6	แนะนำลักษณะรายวิชาในสาขาวิชาที่ศึกษาก่อนที่นิสิต นักศึกษาลงทะเบียนเรียน	76.74	45.45		75.71	61.38	*
7	แนะนำแนวทางการประกอบอาชีพในสาขาวิชาที่ นิสิตนักศึกษาศึกษาอยู่	82.92	41.94		86.08	54.27	*
8	แนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อในระดับสูง	92.81	41.39		97.44	53.31	*
9	แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่ง นิสิตนักศึกษาคควรทราบอย่างชัดเจน	76.05	50.99	*	77.89	64.12	*
10	แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียน และปฏิทินการศึกษาให้นิสิตนักศึกษาทราบอย่างชัดเจน	74.99	43.93		69.74	64.70	
11	แนะนำการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านวิชาการในสาขาวิชา ที่ศึกษา	77.72	32.54		90.49	50.15	*
12	แนะนำทักษะที่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่ศึกษา	73.92	37.34		75.16	51.97	*
13	อธิบายให้นิสิตนักศึกษาทราบถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กับสาขาที่ศึกษา	83.20	54.30	*	76.62	68.19	*
14	ให้คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของ นิสิตนักศึกษาลดต่ำลง	99.27	64.34	*	99.02	84.29	*
15	กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของ มหาวิทยาลัย	73.11	34.54		78.54	47.66	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	ส่วนกลาง			ส่วนภูมิภาค		
		อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา ปฏิบัติ	ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ	อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา ปฏิบัติ	ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		ร้อยละ	ร้อยละ		ร้อยละ	ร้อยละ	
16	แนะนำวิธีการเรียน การค้นคว้าด้วยตนเองในระดับ อุดมศึกษา	90.88	52.88	*	95.10	68.95	*
17	แนะนำในการปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่ เปลี่ยนแปลงไป	88.39	48.01		91.25	65.18	*

*ผ่านเกณฑ์ที่ถือว่าปฏิบัติ

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่ในส่วนกลางประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษาสูงสุดเป็นอันดับแรกคือ ให้คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง (ร้อยละ 99.27) รองลงมาคือ แนะนำและกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา (ร้อยละ 96.33) และปฏิบัติบทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ ร่วมวางแผนการศึกษา กับนิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิต (ร้อยละ 70.66) รองลงมาคือ กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 73.11) ส่วนนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ในส่วนกลางรับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ ให้คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง (ร้อยละ 64.34) รองลงมาคือ แนะนำและกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา (ร้อยละ 62.24) และรับรู้บทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ แนะนำการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านวิชาการในสาขาวิชาที่ศึกษา (ร้อยละ 32.54) รองลงมาคือ กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 34.54)

ในส่วนภูมิภาค อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดคือ ให้คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง (ร้อยละ 99.02) รองลงมาคือ แนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อในระดับสูง (ร้อยละ 97.44) และปฏิบัติบทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ แนะนำทักษะที่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่ศึกษา (ร้อยละ 75.16) รองลงมาคือ แนะนำลักษณะรายวิชาในสาขาที่ศึกษาก่อนที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียน (ร้อยละ 75.71) ส่วนนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ในส่วนภูมิภาครับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ ให้คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง (ร้อยละ 84.29) รองลงมาคือ อธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา (ร้อยละ 80.18) และรับรู้บทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ ร่วมวางแผนการศึกษา กับนิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิต (ร้อยละ 39.48) รองลงมาคือ กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 47.66)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคพบว่า มีประเด็นดังต่อไปนี้
 ประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการ
 แนะนำและให้คำปรึกษาสูง ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 1 ประเด็น คือ ให้
 คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาคต่ำลง (ส่วนกลาง ร้อยละ
 99.27 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 99.02) ส่วนการประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านนี้ต่ำ
 นั้น พบว่าไม่มีความสอดคล้องกัน

สำหรับประเด็นที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่า
 ปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูง ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 1 ประเด็นคือ ให้
 คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาคต่ำลง (ส่วนกลาง ร้อยละ
 64.34 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 84.29) และมีประเด็นที่นิสิตนักศึกษารับรู้บทบาทด้านนี้ต่ำ ซึ่ง
 สอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 1 ประเด็นคือ กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วม
 กิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย (ส่วนกลาง ร้อยละ 34.54 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 47.66)

4.2 บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบค่าร้อยละระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับบทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ข้อ	บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา	ส่วนกลาง			ส่วนภูมิภาค		
		อาจารย์	นิสิต	ผ่านเกณฑ์	อาจารย์	นิสิต	ผ่านเกณฑ์
		ที่ปรึกษา	นักศึกษา	ที่ดีกว่า	ที่ปรึกษา	นักศึกษา	ที่ดีกว่า
		วิชาการ	ปฏิบัติ	วิชาการ	ปฏิบัติ		
		ร้อยละ	ร้อยละ		ร้อยละ	ร้อยละ	
18	อาจารย์ที่ปรึกษามีแบบฟอร์มใต้นิสิตนักศึกษากรอกข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน กิจกรรม และสภาพส่วนตัว	77.02	51.90	*	79.41	48.92	
19	อาจารย์ที่ปรึกษาใช้ข้อมูลใต้นิสิตนักศึกษากรอกมาประกอบการให้คำปรึกษาเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ	80.84	37.80		78.27	43.50	
20	อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินผลการศึกษาในแต่ละภาค การศึกษาร่วมกับนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล	44.73	26.20		60.59	46.95	
21	กระตุ้นใต้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง	97.14	68.64	*	94.71	77.49	*
22	อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	50.25	23.91		46.14	40.44	
23	ในการให้คำปรึกษาเน้นในเรื่องวิชาการมากกว่าการพัฒนานิสิตศึกษาด้านอื่น ๆ	56.74	43.97		63.24	44.23	
24	มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ	39.05	21.57		35.35	35.88	

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา	ส่วนกลาง			ส่วนภูมิภาค		
		อาจารย์	นิสิต	ผ่านเกณฑ์	อาจารย์	นิสิต	ผ่านเกณฑ์
		ปรึกษา	นักศึกษา	ถือว่า	ปรึกษา	นักศึกษา	ถือว่า
วิชาการ		ปฏิบัติ	วิชาการ		ปฏิบัติ		
		ร้อยละ	ร้อยละ		ร้อยละ	ร้อยละ	
25	ส่งเสริมนิสิตนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดีเพื่อก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในสาขาวิชาที่ศึกษา	87.16	60.31	*	85.07	77.87	*
26	ช่วยนิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการช่วยเหลือสังคม	70.89	34.05		76.75	55.05	*
27	อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านการคลิกภาพ	78.87	78.80	*	97.74	87.10	*
28	อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านตรงต่อเวลา	90.15	75.39	*	98.72	75.89	*
29	อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ	92.88	82.99	*	100.00	84.19	*
30	อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในการใช้ภาษาไทย	71.01	70.79		85.36	74.60	*
31	ตั้งเตือนและแนะนำแนวทางที่เหมาะสมเมื่อพบข้อบกพร่องของนิสิตนักศึกษา	81.97	69.71	*	98.72	82.34	*
32	อาจารย์ที่ปรึกษายันทักการให้คำปรึกษาและมีกิจกรรมเพื่อนำไปพัฒนานิสิตนักศึกษา	40.63	38.87		27.96	42.66	

*ผ่านเกณฑ์ถือว่าปฏิบัติ

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่ในส่วนกลางประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษาสูงสุดเป็นอันดับแรกคือ กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง (ร้อยละ 97.14) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 92.88) และปฏิบัติบทบาทด้านอื่นอันดับต่ำสุดคือ มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ (ร้อยละ 39.05) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษามั่นทนการให้คำปรึกษาและมีการประเมินเพื่อนำไปพัฒนานิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 40.63) ส่วนนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ในส่วนกลางรับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 82.99) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ (ร้อยละ 78.80) และรับรู้บทบาทด้านอื่นอันดับต่ำสุดคือ มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ (ร้อยละ 21.57) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ร้อยละ 23.91)

ในส่วนภูมิภาค อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 100) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านตรงต่อเวลา (ร้อยละ 98.72) และอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านการใช้ภาษาไทย (ร้อยละ 98.72) และปฏิบัติบทบาทด้านอื่นอันดับต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษามั่นทนการให้คำปรึกษาและมีการประเมินเพื่อนำไปพัฒนานิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 27.96) รองลงมาคือ มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ (ร้อยละ 35.35) ส่วนนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ในส่วนภูมิภาครับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ (ร้อยละ 87.10) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 84.19) และรับรู้บทบาทด้านอื่นอันดับต่ำสุดคือ มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ (ร้อยละ 35.88) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษา

ร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ร้อยละ 40.44)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคพบว่า มีประเด็นดังนี้คือ ประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษาสูง ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 1 ประเด็นคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ส่วนกลาง ร้อยละ 92.88 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 100) และมีประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านนี้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 2 ประเด็นคือ อาจารย์ที่ปรึกษามั่นถักการให้คำปรึกษาและมีการประเมินเพื่อนำไปพัฒนานิสิตนักศึกษา (ส่วนกลาง ร้อยละ 40.83 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 27.96) และประเด็นเกี่ยวกับมีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ (ส่วนกลาง ร้อยละ 39.05 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 35.35)

สำหรับประเด็นที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูง ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 2 ประเด็นคือ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ ((ส่วนกลาง ร้อยละ 78.80 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 87.10) และประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ส่วนกลาง ร้อยละ 82.99 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 84.19) มีประเด็นที่นิสิตนักศึกษารับรู้บทบาทด้านนี้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 2 ประเด็นคือ มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ (ส่วนกลาง ร้อยละ 21.57 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 35.88) และประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ส่วนกลาง ร้อยละ 23.91 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 40.44)

4.3 บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบค่าร้อยละระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับบทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา

ข้อ	บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา	ส่วนกลาง			ส่วนภูมิภาค		
		อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา	ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ	อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา	ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		ร้อยละ	ร้อยละ		ร้อยละ	ร้อยละ	
33	กำหนดตารางเวลาที่แน่นอนในการใต้นิสิตนักศึกษา เข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา	49.02	49.78		40.45	44.56	
34	อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอในแต่ละภาคการศึกษา	60.14	29.31		72.30	42.98	
35	อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา	30.87	23.04		23.04	34.67	
36	อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและใต้นิสิตนักศึกษา กรอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา	11.08	22.65		14.51	20.72	
37	มีการนัดพบนิสิตนักศึกษาในความดูแลอย่างไม่เป็นทางการในโอกาสพิเศษ	77.80	42.34		81.06	46.05	
38	ติดตามและสอบถามเรื่องเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา เมื่อครั้งที่ผ่านมาก่อนการให้คำปรึกษาในเรื่องต่อไป	55.45	34.88		69.79	41.20	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ชื่อ	ส่วนกลาง			ส่วนภูมิภาค		
	อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา ปฏิบัติ	ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ	อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา ปฏิบัติ	ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
	ร้อยละ	ร้อยละ		ร้อยละ	ร้อยละ	
39 สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษา เข้าพบ	98.53	83.26	*	96.97	84.23	*
40 อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของ นิสิตนักศึกษาโดยไม่เห็นเรื่องวิชาการแต่เพียง อย่างเดียว	99.27	67.13	*	98.72	76.21	*
41 เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษแสดงความคิดเห็นอย่าง เต็มที่เพื่อจูงใจให้นิสิตนักศึกษามาขอคำปรึกษา	92.85	59.48	*	96.97	68.38	*

*ผ่านเกณฑ์ที่ถือว่าปฏิบัติ

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่
ในส่วนกลางประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษาสูงสุด คือ
อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เห็นเรื่องวิชาการแต่
เพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 99.27) รองลงมาคือ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง
เมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (ร้อยละ 98.53) และปฏิบัติบทบาทด้านอื่นระดับต่ำสุดคือ อาจารย์ที่
ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (ร้อยละ
11.08) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนใน
เรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา (ร้อยละ 30.87) ส่วนนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ใน

ส่วนกลางรับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (ร้อยละ 83.26) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เน้นเรื่องวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 67.13) และรับรู้บทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (ร้อยละ 22.65) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา (ร้อยละ 23.04)

ในส่วนภูมิภาค อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เน้นเรื่องวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 98.72) รองลงมาคือ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (ร้อยละ 96.97) และเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อจูงใจให้นิสิตนักศึกษามาขอคำปรึกษา (ร้อยละ 96.97) และปฏิบัติบทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (ร้อยละ 20.72) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา (ร้อยละ 34.67) สำหรับนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ในส่วนภูมิภาครับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเอง เมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (ร้อยละ 84.23) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เน้นเรื่องวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 76.21) และรับรู้บทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (ร้อยละ 20.72) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา (ร้อยละ 34.67)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พบว่ามีประเด็น ดังนี้คือ

ประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษาสูง ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 2 ประเด็น คือ

อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เห็นเรื่องวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว (ส่วนกลาง ร้อยละ 99.27 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 98.72) และประเด็นการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (ส่วนกลาง ร้อยละ 98.53 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 96.97) และมีประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านนี้ค่า ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 2 ประเด็น คือ อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (ส่วนกลาง ร้อยละ 11.08 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 20.72) และประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา (ส่วนกลาง ร้อยละ 30.87 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 34.67)

สำหรับประเด็นที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูง ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 2 ประเด็นคือ สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (ส่วนกลาง ร้อยละ 83.26 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 84.23) และประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เห็นเรื่องวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว (ส่วนกลาง ร้อยละ 67.13 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 76.21) และมีประเด็นที่นิสิตนักศึกษารับรู้บทบาทด้านนี้ค่า ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 2 ประเด็นคือ อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (ส่วนกลาง ร้อยละ 22.65 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 20.72) และประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำปรึกษา และไม่ให้คำปรึกษา (ส่วนกลาง ร้อยละ 23.04 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 34.67)

4.4 บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบค่าร้อยละระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเกี่ยวกับบทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน

ข้อ	บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน	ส่วนกลาง			ส่วนภูมิภาค		
		อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา	ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ	อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา	ผ่านเกณฑ์ ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		ร้อยละ	ร้อยละ		ร้อยละ	ร้อยละ	
42	ข้อมูลใดที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถ ตอบได้ อาจารย์จะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ ให้ได้ข้อมูลดังกล่าว	91.13	47.66		93.43	51.98	*
43	อาจารย์ที่ปรึกษาประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการ นิสิตนักศึกษา เมื่อพบว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในเรื่อง ที่เกี่ยวข้อง	82.67	46.90		88.22	48.79	
44	อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล	81.53	56.29	*	89.50	56.78	*
45	เรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ นิสิตนักศึกษาในความดูแล	94.73	60.31	*	95.78	75.40	*
46	ติดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน หากพบว่านิสิต นักศึกษามีปัญหาในวิชาที่เรียน	74.03	37.23		83.48	50.52	*

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค	
		อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา ที่ถือว่า ปฏิบัติ	อาจารย์ ปรึกษา วิชาการ	นิสิต นักศึกษา ที่ถือว่า ปฏิบัติ
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
47	อาจารย์ที่ปรึกษาพยายามใช้วิธีการในมหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด ศูนย์แนะแนว ฯลฯ ในการพัฒนานิสิตนักศึกษา	69.37	36.69	73.04	61.94
48	ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความสนใจของนิสิตนักศึกษา เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต	55.32	27.52	58.44	44.92
49	อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน	54.74	36.81	64.97	48.26

*ผ่านเกณฑ์ถือว่าปฏิบัติ

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่ในส่วนกลางประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านกาให้ความช่วยเหลือและประสานงานสูงสุดเป็นอันดับแรกคือ เรือกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 94.73) รองลงมาคือ ข้อมูลใดที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบได้ อาจารย์จะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว (ร้อยละ 91.13) และปฏิบัติบทบาทด้านอื่นอันดับต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน (ร้อยละ 54.74) รองลงมาคือ ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความสนใจของนิสิตนักศึกษา เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต (ร้อยละ 55.32) ส่วนนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ในส่วนกลางรับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรกคือ เรือกพบนิสิตนักศึกษา เมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 60.31) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 56.29) และรับรู้บทบาทด้านอื่นอันดับต่ำสุด คือ ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความสนใจของนิสิตนักศึกษาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต (ร้อยละ 27.52) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาพยายามใช้ทรัพยากรในมหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด ศูนย์แนะแนว ฯลฯ ในการพัฒนานิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 36.69)

ในส่วนภูมิภาค อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดคือ เรือกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 95.78) รองลงมาคือ ข้อมูลใดที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบได้ อาจารย์จะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว (ร้อยละ 93.43) และปฏิบัติบทบาทด้านอื่นอันดับต่ำสุด คือ ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความสนใจของนิสิตนักศึกษาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต (ร้อยละ 58.44) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน (ร้อยละ 64.97) ส่วนนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ในส่วนภูมิภาครับรู้บทบาทของ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิสาการว่าปฏิบัติบทบาทด้านนี้สูงสุดเป็นอันดับแรก คือ ปรึกษานิสิตนักศึกษา เมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 75.40) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาหาหาอาชีพที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด ศูนย์แนะแนว ฯลฯ ในการพัฒนานิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 61.94) และรับรู้บทบาทด้านนี้อันดับต่ำสุดคือ ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความสนใจของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต (ร้อยละ 44.92) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตศึกษาลงทะเบียน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน (ร้อยละ 48.26)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พบว่ามีประเด็นดังนี้คือ ประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านการศึกษาให้ ความช่วยเหลือและประสานงานสูง ซึ่งสอดคล้องกับทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 2 ประเด็น คือ ปรึกษานิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ส่วนกลาง ร้อยละ 94.73 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 95.78) และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลใดที่ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบได้อาจารย์จะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ ได้ข้อมูลดังกล่าว (ส่วนกลาง ร้อยละ 91.13 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 93.43) และมีประเด็น ที่อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินตนเองในการปฏิบัติบทบาทด้านนี้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค 2 ประเด็นคือ อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่ อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน (ส่วนกลาง ร้อยละ 54.74 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 64.97) และประเด็นที่ช่วยติดต่อแหล่ง ฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความสนใจของนิสิตนักศึกษาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ใน การประกอบอาชีพในอนาคต (ส่วนกลาง ร้อยละ 55.32 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 58.44)

สำหรับประเด็นที่นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่รับรู้บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาว่าปฏิบัติ บทบาทด้านนี้สูง ซึ่งสอดคล้องกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 1 ประเด็นคือ ปรึกษานิสิต นักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ส่วนกลาง ร้อยละ 60.31 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 75.40) และมีประเด็นที่นิสิตนักศึกษารับรู้บทบาทด้านนี้ต่ำ ซึ่งสอดคล้อง กันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 1 ประเด็นคือ ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความ

ถนัด ความสนใจของนิสิตนักศึกษาเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต
(ส่วนกลาง ร้อยละ 27.52 ส่วนภูมิภาค ร้อยละ 44.92)



จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

5. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

5.1 บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามในบทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา (ดังตารางที่ 4) ปรากฏว่าข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ถือว่าปฏิบัติทั้ง 8 ข้อ ผู้วิจัยได้นำประเด็นเหล่านี้ไปสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีและรองคณบดี พบว่า การร่วมวางแผนการศึกษากับนิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิต ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (10 ราช) คือ การปฏิบัติบทบาทตรงนี้อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องใช้เวลาอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้ทราบศักยภาพและความต้องการของนิสิตนักศึกษา แต่จำนวนนิสิตนักศึกษาในความดูแลมีมากเกินไปที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะเข้าถึงนิสิตนักศึกษาในความดูแลได้ทุก ส่วนการแนะนำลักษณะรายวิชาในสาขาวิชาที่ศึกษาก่อนที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียน ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (7 ราช) คือ วิชาหลักหรือวิชาเอก นิสิตนักศึกษาจะลงตามโปรแกรมการศึกษา ส่วนวิชาเลือกเสรีมีน้อยมากที่จะให้อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ คือ ประมาณ 9 หน่วยกิต นิสิตนักศึกษาจะได้รับการแนะนำวิชาเหล่านี้จากรุ่นพี่หรือการเลือกลงเรียนตามเพื่อน และในการลงทะเบียนเรียนนิสิตนักศึกษามักไม่มาพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามกำหนดเวลาก่อนการลงทะเบียน แต่จะนำไปลงทะเบียนมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาในวันลงทะเบียน อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาและโอกาสแนะนำได้ ส่วนการแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพในสาขาที่นิสิตนักศึกษาศึกษาอยู่ ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (9 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่แนะนำในช่วงปี 2 เทอม 2 คนเลือกสาขาวิชา แต่ระบบการศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่เปิดโอกาสให้อาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษาได้มาพบกัน และขีดความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคนไม่เท่ากัน อาจารย์ที่สอนในคณะที่เป็นวิชาชีพ แต่ไม่เคยหรือไม่ได้ออกไปทำงานข้างนอก อาจารย์จะแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพได้อย่างไรเพราะไม่เคยทำ ส่วนการแนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อในระดับสูง ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (6 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษาจะแนะนำการศึกษาต่อในระดับสูงกับนิสิตนักศึกษาที่มีผลการเรียนดี โดยแนะนำสถานที่ศึกษาและแหล่งเงินทุนการศึกษา ข้อจำกัดในเรื่องแหล่งเงินทุนการศึกษาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาจะทราบข้อมูลเหล่านี้ช้ามาก อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ปฏิบัติบทบาทนี้ เพราะว่าการให้คำปรึกษาเรื่อง

การศึกษาต่อเป็นส่วนที่อยู่นอกเหนือจากหน้าที่ของอาจารย์ ส่วนการแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนและปฏิทินการศึกษาให้แก่นิสิตนักศึกษาทราบอย่างชัดเจน ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (8 ราช) คือ ขั้นตอนการลงทะเบียนเรียน คณะจะชี้แจงตั้งแต่การประชุมพิเศษ ปฏิทินการศึกษามหาวิทยาลัยจะแจกให้กับนิสิตนักศึกษาทุกคนได้ศึกษาดำรงตนเอง อาจารย์ที่ปรึกษาจะแนะนำและชี้แจงกับนิสิตนักศึกษาที่ไม่เข้าใจแล้วมาถาม การแนะนำการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านวิชาการในสาขาที่ศึกษา ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (7 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษาจะปฏิบัติในข้อนี้ได้มากถ้าอาจารย์เป็นอาจารย์ผู้สอน แต่เป็นไปได้น้อยมากถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้สอนนิสิตนักศึกษาในความดูแล การแนะนำทักษะที่เหมาะสมกับสาขาที่ศึกษา ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (8 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษาจะปฏิบัติในบทบาทนี้ได้ ต้องได้ใกล้ชิดกับนิสิตนักศึกษา ไม่ว่าจะในชั้นเรียนหรือในกิจกรรม บทบาทนี้จะเกิดถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาได้สอน หรือได้ปฏิบัติกิจกรรมกับนิสิตนักศึกษา ส่วนการกระตุ้นนิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (12 ราช) คือ มหาวิทยาลัยและคณะวิชาสนับสนุนให้จัดกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ ทั้งกิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมด้านการพัฒนาชุมชน และกิจกรรมทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การที่นิสิตนักศึกษาไม่ได้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอาจเพราะเวลาไม่ตรงกัน หรืออาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้สอนนิสิตนักศึกษา บทบาทนี้ก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้

5.2 บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามในบทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา (ดังตารางที่ 5) ปรากฏว่า ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ถือว่าปฏิบัติทั้ง 8 ข้อ ผู้วิจัยได้นำประเด็นเหล่านี้ไปสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีและรองคณบดี พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาใช้ข้อมูลที่นิสิตนักศึกษากรอกมาประกอบการให้คำปรึกษาเมื่อนิสิตเข้าพบ ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (8 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษาจะใช้ข้อมูลที่นิสิตนักศึกษากรอกไว้ในแฟ้มประวัติ เมื่ออาจารย์ต้องการข้อมูลที่จำเป็น เช่น ประวัติการศึกษา ประวัติครอบครัว แต่บทบาทเหล่านี้จะเกิดหรือไม่ขึ้นอยู่กับอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคนว่าจะเห็นความสำคัญหรือไม่ อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินผลการศึกษา

ในแต่ละภาคการศึกษา ร่วมกับนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (9 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษาจะปฏิบัติบทบาทกับนิสิตนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดีต้องได้รับการพัฒนา ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีผลการเรียนดี หรือพอไปได้จะไม่ได้เรียกพบ เนื่องจากจำนวนนิสิตนักศึกษาในความดูแลมีมากเกินไปที่จะปฏิบัติบทบาทนี้ให้กับทุก ๆ คน ส่วนเรื่องอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (7 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษาจะปฏิบัติในบทบาทนี้ได้ถ้าอาจารย์ได้สอนนิสิตนักศึกษา และมีกิจกรรมร่วมกัน ถ้าขาดสองสิ่งดังกล่าวก็เป็นการยากที่เกิดบทบาทนี้ ส่วนประเด็นที่กล่าวถึงว่าในการให้คำปรึกษาเน้นในเรื่องวิชาการมากกว่าการพัฒนา นิสิตนักศึกษาด้านอื่น ๆ ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (8 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษามีข้อจำกัดในด้านเวลา จำนวนนิสิตนักศึกษา ความสามารถ ความพร้อมที่จะแนะนำนิสิตนักศึกษาด้านอื่น ๆ นอกจากด้านวิชาการ และสิ่งที่เกิดขึ้นในด้านวิชาการก็ยังไม่สมบูรณ์ อีกทั้งประเด็นที่กล่าวถึงว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาด้านต่าง ๆ ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (7 ราช) คือ พัฒนาการที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะสามารถประเมินได้ชัดเจนคือ พัฒนาการด้านการศึกษา พัฒนาการด้านอื่น ๆ อาจารย์ที่ปรึกษาจะไม่สามารถประเมินได้ ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้สอนหรือร่วมกิจกรรมกับนิสิตนักศึกษา อีกทั้งยังไม่มีรูปแบบในการประเมินที่ชัดเจน อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยนิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและช่วยเหลือสังคม ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (9 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษาจะต้องได้พบปะใกล้ชิด หรือทำกิจกรรมร่วมกัน การพบปะกันอาจตัดขาดในด้านเวลาที่ไม่ตรงกัน ลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาที่ไม่มีความเป็นกันเอง เรียกพบนิสิตนักศึกษามักไม่ได้รับความร่วมมือ อีกทั้งประเด็นที่กล่าวถึงอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาด้านการใช้ภาษาไทย ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (5 ราช) คือ นิสิตนักศึกษาไม่ได้เข้าพบใกล้ชิดกับอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจะมีโอกาสเป็นแบบอย่างหรือดัดเคืองได้อย่างไร ส่วนเรื่องอาจารย์ที่ปรึกษามันก็การให้คำปรึกษาและมีการประเมินเพื่อนำไปพัฒนานิสิตนักศึกษา ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (8 ราช) คือ การบันทึกการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้งยังไม่มีปฏิบัติ เพราะยังไม่มีรูปแบบหรือการกำหนดเป็นหน้าที่ที่ต้อง

ปฏิบัติ การบันทึกที่ปฏิบัติจะเป็นการเก็บบันทึกเกี่ยวกับรายวิชาผลการศึกษาที่นิสิตนักศึกษาลง
ในแต่ละเทอม

5.3 บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ ผลการ
วิเคราะห์แบบสอบถามในบทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา (ดังตารางที่ 6) ปรากฏ
ว่า ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ถือว่าปฏิบัติทั้ง 6 ข้อ ผู้วิจัยได้นำประเด็นเหล่านี้ไปสัมภาษณ์ผู้บริหาร
ระดับรองอธิการบดีและรองคณบดี พบว่าการกำหนดตารางเวลาที่แน่นอนในการให้นิสิต
นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (9 ราย) คือ การ
กำหนดตารางเวลาจะถูกกำหนดโดยประชาคมนั้น ๆ มหาวิทยาลัยหรือคณะไม่มีข้อบังคับให้
ปฏิบัติ อาจารย์ทุกคนไม่ได้ปฏิบัติ ส่วนประเด็นอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีการพบปะ
กันอย่างสม่ำเสมอในแต่ละภาคการศึกษา ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (8 ราย)
คือ การพบปะที่ปฏิบัติแต่ยังไม่ได้ปฏิบัติทุกคน คือ การพบก่อนลงทะเบียน ที่ไม่ได้ปฏิบัติทุกคน
เพราะนิสิตนักศึกษาไม่มาพบอาจารย์ที่ปรึกษาอาจเพราะปรึกษารุ่นที่แล้ว นอกจากเรื่องการ
ลงทะเบียนเรียบร้อยแล้วก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละคนที่จะสามารถเรียก
นิสิตนักศึกษาเข้าพบในเรื่องอื่น ๆ แต่พื้นฐานหนึ่งที่สำคัญในการเข้าพบของนิสิตนักศึกษาคือ
ความสัมพันธ์ ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาจะสามารถสร้างได้จากการได้สอนนิสิตนักศึกษาในความ
ดูแลก่อน ส่วนเรื่องอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่อง
การให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (10 ราย)
คือ ในทางปฏิบัติคณะได้ชี้แจงแล้วในคอนปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่ ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษา
คนใดจะปฏิบัติหรือไม่ขึ้นกับความรับผิดชอบของอาจารย์แต่ละคนว่าจะปฏิบัติมากน้อยเพียงใด
ยังไม่มีมีการประเมินการทำงานในส่วนนี้ ส่วนประเด็นอาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้
นิสิตนักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้
(17 ราย) คือ ในการปฏิบัติในบทบาทนี้ ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้ใบนัดพบ นิสิตนักศึกษา
สามารถนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษาคด้วยกระดาษธรรมดาที่สุภาพ อีกทั้งอาจารย์ที่ปรึกษามีการ
นัดพบนิสิตนักศึกษาในความดูแลอย่างไม่เป็นทางการในโอกาสพิเศษ ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็น

ต่อประเด็นนี้ (12 ราช) คือ มหาวิทยาลัยภูมิภาคจะมีโอกาสในการปฏิบัติในบทบาทนี้มากพอสมควร เนื่องด้วยนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่หอพัก และอาจารย์ส่วนใหญ่จะมีบ้านพักในบริเวณมหาวิทยาลัยหรือบริเวณใกล้เคียง ส่วนมหาวิทยาลัยในส่วนกลางจะมีโอกาสการปฏิบัติในบทบาทนี้น้อยกว่า เนื่องด้วยภาวะความเป็นอยู่ของที่อยู่อาศัยไกลจากมหาวิทยาลัยและสภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัยที่ไม่เอื้อให้นิสิตนักศึกษาในส่วนกลางใช้เวลาอยู่ในมหาวิทยาลัยมากนัก เวลาและโอกาสพบปะระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาจึงไม่ได้ปฏิบัติ ส่วนประเด็นที่กล่าวว่าอาจารย์ที่ปรึกษาคิดตามและสอบถามเรื่องเกี่ยวกับการให้ค่าปรึกษาเมื่อครั้งที่ผ่านมาก่อนการให้ค่าปรึกษาในเรื่องต่อไป ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (13 ราช) คือ ถ้านิสิตนักศึกษาเข้าพบเพื่อขอค่าปรึกษาก็จะถามเมื่อพบนิสิตนักศึกษา แต่สิ่งที่เกิดคือ นิสิตนักศึกษาไม่เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา อาจเนื่องด้วยนิสิตนักศึกษาไม่มีปัญหาหรือถ้ามีก็สามารถแก้ไขได้ ด้วยความแนะนำของรุ่นพี่หรือเพื่อน หรือจากครอบครัว

5.4 บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามในบทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน (ดังตารางที่ 7) ปรากฏว่า ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่ถือว่าปฏิบัติทั้ง 5 ข้อ ผู้วิจัยได้นำประเด็นเหล่านี้ไปสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับรองอธิการบดีและรองคณบดี พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (12 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ปฏิบัติในบทบาทนี้จะติดต่อกับฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาในเรื่องทุนการศึกษา เรื่องกิจกรรมที่ฝ่ายกิจการจัด และบทบาทนี้จะไม่เกิดถ้าอาจารย์คิดว่าไม่ใช่หน้าที่การงานเหมือนงานสอน อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือ นิสิตนักศึกษาไม่มีปัญหาให้ช่วยเหลือ ส่วนประเด็นเรื่องที่อาจารย์ที่ปรึกษาคิดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนหากพบว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในวิชาที่เรียน ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (8 ราช) คือ อาจารย์ที่ปรึกษาจะปฏิบัติบทบาทนี้เมื่อนิสิตนักศึกษาขอค่าปรึกษาหรืออาจารย์ผู้สอนติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อนิสิตนักศึกษามีปัญหาไม่เข้าชั้นเรียน หรือคะแนนตกต่ำ แต่สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ยาก ๆ ฝ่ายมีเวลาให้กัน มีโอกาสได้พบปะกัน แต่

บทบาทนี้ไม่เกิดเพราะขาดสิ่งที่กล่าวข้างต้น ในประเด็นที่กล่าวถึงอาจารย์ที่ปรึกษาพยายามใช้ทรัพยากรในมหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด ศูนย์แนะแนว ฯลฯ ในการพัฒนานิสิตนักศึกษา ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (10 ราช) คือ บทบาทนี้จะเกิดได้มากถ้าอาจารย์ที่ปรึกษามีโอกาสได้สอนหรือเคยสอนนิสิตนักศึกษา เพราะพื้นฐานความใกล้ชิดระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษา คือ ได้พูดคุยรู้จักนิสัยกันพอสมควรจากการสอน เมื่อรู้จักกันดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษา ก็ขึ้นอยู่กับว่าอาจารย์จะสนใจช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาหรือไม่ หรือนิสิตนักศึกษาจะเลือกเข้าพบอาจารย์เพื่อขอคำปรึกษาหรือปรึกษาเพื่อนและรุ่นพี่ดีกว่า ต้องดูที่บุคลิกลักษณะของอาจารย์แต่ละคนว่าเอื้อที่จะดึงคุณให้นิสิตนักศึกษาเข้าพบหรือไม่ และประการสำคัญที่กล่าวข้างต้นว่า ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่เคยสอนบทบาทเหล่านี้ก็จะไม่เกิด ประเด็นที่กล่าวถึงอาจารย์ที่ปรึกษาช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัด ความสนใจของนิสิตนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (12 ราช) คือ การฝึกงานบางคณะจะถูกบรรจุไว้ในหลักสูตร แต่บางคณะไม่มี คณะที่ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรคณะจะเป็นผู้จัดสถานที่ฝึกงานให้ ส่วนคณะที่ไม่มีในหลักสูตรแต่นิสิตนักศึกษาต้องการหาประสบการณ์ในการทำงาน ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ก็ จะติดต่อสถานที่ฝึกเอง โดยมาขอหนังสือรับรองจากทางคณะวิชา บทบาทเหล่านี้ไม่ได้ปฏิบัติ อาจเนื่องด้วยนิสิตนักศึกษาสามารถหาแหล่งฝึกงานที่ตนเองพอใจ จากคำแนะนำของรุ่นพี่ที่มี ประสบการณ์ตรงจากแหล่งฝึก ส่วนประเด็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตศึกษาลงทะเบียนเรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตาม และประสานงาน ผู้บริหารได้ให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นนี้ (7 ราช) คือ การปฏิบัติใน บทบาทนี้จะปฏิบัติกับนิสิตนักศึกษาที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เช่น ประวัตินำเข้าชั้นเรียนก็จะขอความร่วมมือจากอาจารย์ประจำวิชาเป็นราย ๆ ไป แต่ไม่ได้ปฏิบัติกับนิสิตนักศึกษาทุกคน

เอกลักษณ์ทางสาขาสังคมศาสตร์

จากข้อสรุปของผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น มีประเด็นที่ชี้ชัดถึงลักษณะบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาสังคมศาสตร์

1. สัดส่วนของผู้บริหารกับนิสิตนักศึกษา และสัดส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล พบว่ามีดังนี้ (ดังตารางที่ 1)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ : นิสิตนักศึกษา = 1 : 19 คน

2. สถานภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ (ดังตารางที่ 3)

2.1 ชั้นปีที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสูงสุด คือ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 29.33

2.2 ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสูงสุดคืออยู่ในระหว่าง 16-20 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 22.75

2.3 จำนวนนิสิตนักศึกษาในความดูแลสูงสุด คือ ระหว่าง 21-30 คน คิดเป็นร้อยละ 48.92

3. สถานภาพของนิสิตนักศึกษาในความดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ (ดังตารางที่ 4) ชั้นปีที่อยู่ในความดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาสูงสุดคือ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.51

4. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาสังคมศาสตร์ ตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ

4.1 บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา (ดังตารางที่ 5)

บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการปฏิบัติจะเป็นไปในด้านการแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับให้ทราบเป้าหมายของการให้คำปรึกษาว่าต้องขึ้นอยู่กับการต้องการของนิสิตนักศึกษาเป็นหลัก เรื่องที่อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแนะนำหลักสูตรสาขาวิชา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และลักษณะที่พึงประสงค์ของสาขาที่ศึกษา ในขณะที่

เด็วกันจะตกเดือนเมื่อพบว่าผลการเรียนลดลง โดยจะแนะนำการเรียน การค้นคว้าด้วยตนเองในระดับอุดมศึกษา อีกทั้งการปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป สรุปว่าจะเน้นปฏิบัติเฉพาะสิ่งที่ปรากฏเด่นชัดที่เป็นปัจจุบัน โดยไม่ได้แนะนำและให้คำปรึกษาชี้ชัดในเรื่องที่เกี่ยวกับอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ ประสบการณ์ ทักษะวิชาชีพ และการศึกษาค้นคว้าในระดับสูง

4.2 บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา (ดังตารางที่ 6)

บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการปฏิบัติจะเป็นไปในด้านพัฒนาให้รู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องบุคลิกภาพ การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบ อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อสาขาที่ศึกษา ประกอบการการตัดสินใจหรือแนะนำเมื่อพบข้อบกพร่องของนิสิตนักศึกษา แต่ยังคงขาดการชี้ชัดในด้านการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ อย่างมีระบบระเบียบที่สามารถวัดได้

4.3 บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา (ดังตารางที่ 7)

บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการปฏิบัติจะเป็นไปในด้านความเป็นกันเองของอาจารย์ที่ปรึกษา กล่าวคือ การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเองเมื่อพบปะพูดคุย โดยไม่เน้นเฉพาะวิชาการ และจะเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ แต่การพบปะยังไม่มีระบบที่ชัดเจนที่จะเอื้อให้เกิดบทบาทนี้อย่างต่อเนื่อง

4.4 บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน (ดังตารางที่ 8)

บทบาทที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการปฏิบัติจะเป็นไปในด้านการเรียกพบนิสิตนักศึกษา เมื่อมีเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ของคณะ และหน่วยงานต่าง ๆ แต่บทบาทจะไม่ชัดเจนในเรื่องการติดต่อประสานงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและงานอาชีพ

5. ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

5.1 ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ (ดังตารางที่ 17) พบว่า งานให้คำปรึกษาวิชาการไม่ได้รับการยอมรับให้เป็นผลงานของอาจารย์และขาดการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งแนวคิดที่ว่าอาจารย์ทุกคนควรเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ประกอบกับนิสิตนักศึกษามักเชื่อฟังรุ่นพี่หรือเพื่อนในการเลือกวิชาการมากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษา

5.2 ปัญหาและอุปสรรคในการเข้ารับการให้คำปรึกษาวิชาการของนิสิตนักศึกษา (ดังตารางที่ 22) พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาเพียงพอที่นิสิตนักศึกษา เข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้จัดตาราง การเข้าพบให้นิสิตนักศึกษา รวมทั้งขาดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา

6. การเปรียบเทียบบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาสังคมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

6.1 บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา (ดังตารางที่ 23)

6.1.1 ส่วนกลาง พบว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่ปฏิบัติได้เด่นชัดมากที่สุดในเรื่อง การอธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา

6.1.2 ส่วนภูมิภาค พบว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่ปฏิบัติได้เด่นชัดมากที่สุดในเรื่อง การอธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา

6.2 บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา (ดังตารางที่ 24)

6.2.1 ส่วนกลาง พบว่าบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่ปฏิบัติได้เด่นชัดมากที่สุดในเรื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านบุคลิกภาพ

6.2.2 ส่วนภูมิภาค พบว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่ปฏิบัติได้เด่นชัดมากที่สุดในเรื่อง การส่งเสริมนิสิตนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดีเพื่อก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในสาขาวิชาที่ศึกษา

6.3 บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา (ดังตารางที่ 25)

6.3.1 ส่วนกลาง พบว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่ปฏิบัติได้เด่นชัดมากที่สุดในเรื่อง การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นตัวเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ

6.3.2 ส่วนภูมิภาค พบว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่ปฏิบัติได้เด่นชัดมากที่สุดในเรื่อง การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ

6.4 บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน (ดังตารางที่ 26)

6.4.1 ส่วนกลาง พบว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่ปฏิบัติได้เด่นชัดมากที่สุดในเรื่องอาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล

6.4.2 ส่วนภูมิภาค พบว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่ปฏิบัติได้เด่นชัดมากที่สุดในเรื่องการเรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล